

**БЕЗОПЛАТНА
ПРАВОВА
ДОПОМОГА**

Додаток 8

**ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання річного плану діяльності
Черкаського місцевого центру з надання безоплатної вторинної
правової допомоги
на 2023 рік у I кварталі**

ЧЕРКАСИ, 2023

ЗМІСТ :

Розділ I. Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей

[1.1] Підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та правові проблеми

Розділ II. Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги

[2.1] Підвищення рівня обізнаності людей про систему надання безоплатної правової

Розділ III. Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів

[3.1] Підвищення ефективності системи надання безоплатної правової допомоги та сприяння ефективності інституцій, з якими вона взаємодіє

Розділ IV. Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)

[4.1] Забезпечення раннього доступу до БВПД особам на етапі затримання, досудового розслідування, під час судового процесу та здійснення ефективного захисту їх прав.

Розділ I. Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей

[1.1] Підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та правові проблеми

1.1.1 Правопросвітницькі заходи на основі списку загально-рекомендованих правових тематик (основний план).

Упродовж IV кварталу Черкаським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі - Центр) включно із відділами «Черкаське бюро правової допомоги» та «Чигиринське бюро правової допомоги» було проведено та взято участь у низці правопросвітницьких заходів, спрямованих на масове інформування населення щодо:

- гарантованого Конституцією України права на безоплатну правову допомогу;
- прав та гарантій внутрішньо переміщеним особам;
- особливостей вирішення земельних питань під час дії воєнного стану;
- запобігання порушення трудових прав;
- захисту прав дітей;
- запобігання злочинності та інших порушень прав людини;
- відсутності відповідальності за вчинення шкоди правоохоронюваним інтересам під безпосереднім впливом фізичного примусу;

Зокрема, проведено такі правопросвітницькі заходи:

05 січня 2023 року на базі ДУ “Черкаський слідчий ізолятор” проведено правопросвітницький захід «Система безоплатної правової допомоги в Україні».

Зокрема, засуджені дізнались про основні засади ЗУ “Про безоплатну правову допомогу”. А саме, що право на безоплатну правову допомогу — гарантована Конституцією України можливість громадянина України, іноземця, особи без громадянства, у тому числі біженця чи особи, яка потребує додаткового захисту, отримати в повному обсязі

безоплатну первинну правову допомогу, а також можливість певної категорії осіб отримати безоплатну вторинну правову допомогу у випадках, передбачених цим Законом.

А також про те, що являє собою безоплатна первинна і безоплатна вторинна правова допомога.

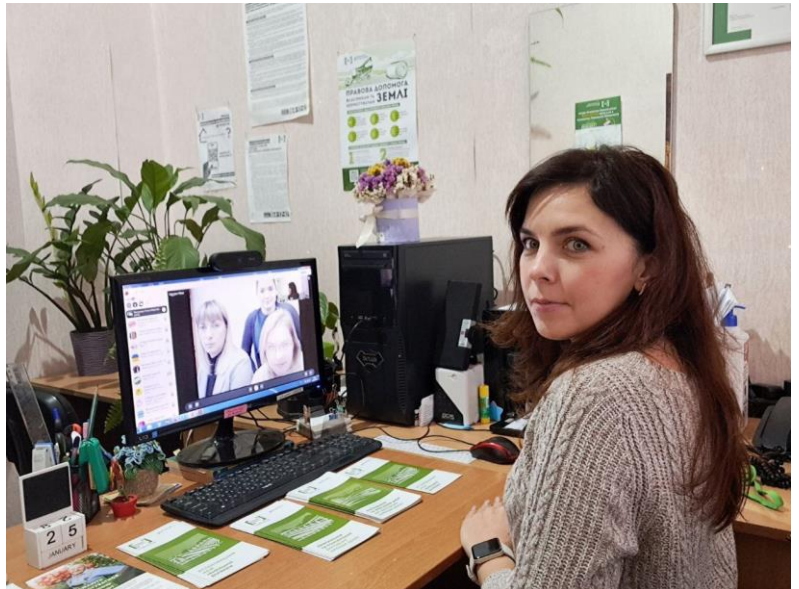

18 січня 2023 року на базі Черкаського міського центру зайнятості проведено правопросвітницький захід на тему: «Особливості трудових відносин під час дії воєнного стану та відновне правосуддя».

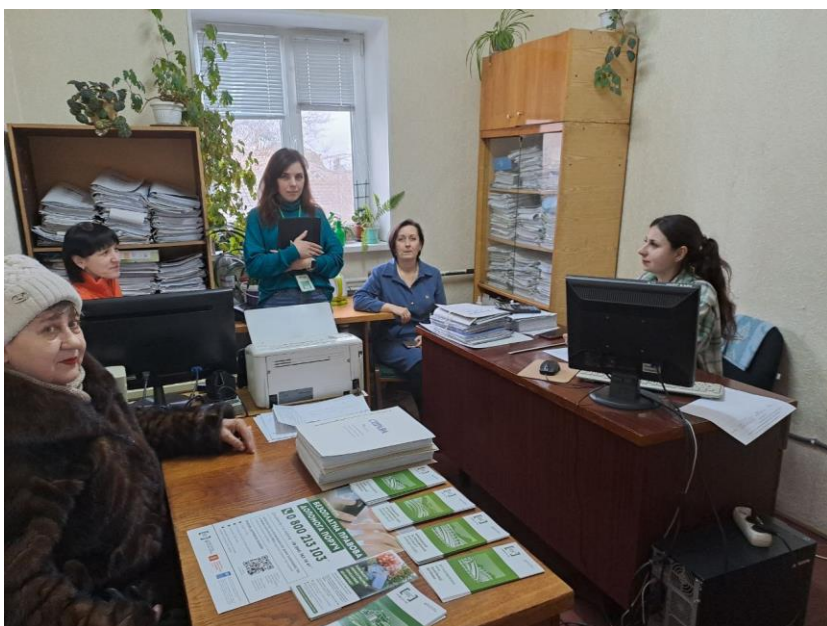
Зокрема, присутнім роз'яснено положення Закону України №2136-IX «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» та Закону від 1 липня 2022 р. № 2352-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин».

25 січня 2023 року в рамках Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» на січень 2023 року на базі Трушівського старостинського округу Чигиринської ОТГ проведено правопросвітницький захід «Врегулювання земельних спорів між сусідами».

У ході заходу обговорили важливість дотримання засад добросусідства та проблемні питання, що виникають у відносинах із сусідами у учасників заходу. Такої їх проінформовано про право на безоплатну вторинну правову допомогу.

27 січня 2023 року в рамках Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» на базі комунального некомерційного підприємства «Черкаський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни Черкаської обласної ради» проведено правоосвітній захід на тему: «Правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин та порядок безоплатної приватизації земельних ділянок військовослужбовцями».

Того ж дня в рамках Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» на січень 2023 року на базі Красносільського старостинського округу Чигиринської ОТГ проведено правопросвітницький захід «Врегулювання земельних спорів між сусідами».

У ході заходу обговорили важливість дотримання засад добросусідства та проблемні питання, що виникають у відносинах із сусідами у учасників заходу. Такої їх проінформовано про право на безоплатну вторинну правову допомогу.

08 лютого 2023 року для студентів Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького проведено правопросвітницький захід на тему: «Протидія кібербулінгу і кібергрумінгу в Україні».

Під час заходу дітям було роз'яснено поняття кібербулінгу та кібергрумінгу. Кібербулінг може відбуватися в соціальних мережах, платформах обміну повідомленнями (месенджерах), ігрових платформах і мобільних телефонах.

Того ж дня для учнів Чигиринського ліцею №3 проведено правопросвітницький захід на тему: «Протидія кібербулінгу і кібергрумінгу в Україні».

Серед іншого, обговорили, чим відрізняється кібербулінг від булінгу, причини кібербулінгу, відповідальність.

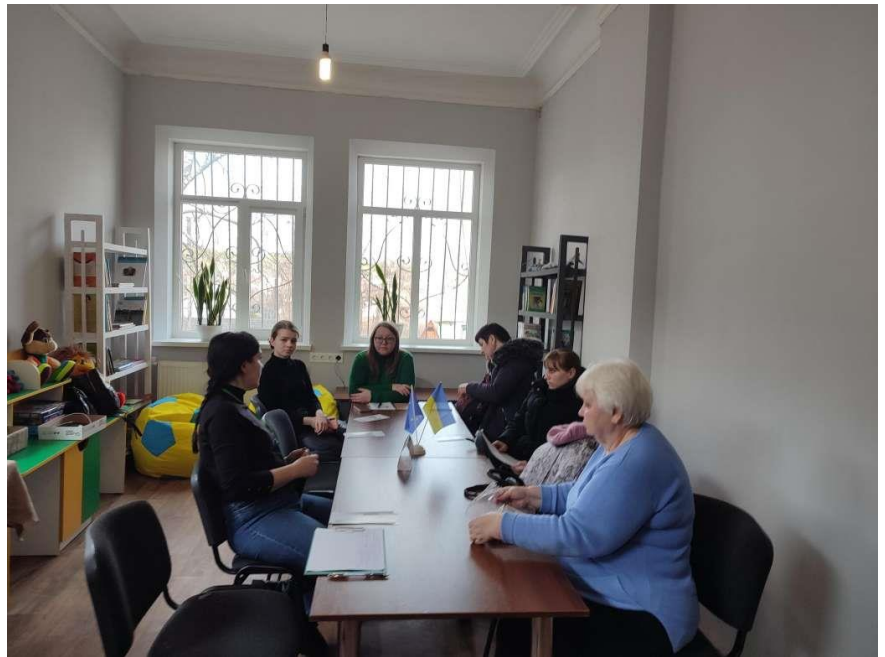
09 лютого 2023 року в рамках Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» на базі територіального центру надання соціальних послуг міста Черкаси проведено правоосвітній захід на тему: «Порядок врегулювання земельних спорів між сусідами».

Присутнім, окрім іншого, роз'яснено, що зміст добросусідства полягає в тому, що власники та землекористувачі земельних ділянок повинні обирати такі способи використання земельних ділянок відповідно до

їх цільового призначення, при яких власникам, землекористувачам сусідніх земельних ділянок завдається найменше незручностей.

15 лютого 2023 року в рамках Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» на базі Руськополянської об'єднаної територіальної громади проведено правоосвітній захід на тему: «Особливості земельних відносин під час дії воєнного стану та правила перетину кордону окремими категоріями громадян».

У ході заходу обговорили нововведення в земельному законодавстві під час дії воєнного стану (Закон № 2247-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей регулювання

земельних відносин в умовах воєнного стану»). Даним Законом визначаються особливості регулювання земельних відносин, а саме володіння, користування та розпорядження землею на час війни.

22 лютого 2023 року на базі Черкаського міського центру зайнятості проведено правопросвітницький захід на тему: «Особливості трудових відносин під час дії воєнного стану та визначення шкоди та збитків, завданих земельним ресурсам внаслідок агресії російської федерації».

08 березня 2023 року на базі Черкаського міського центру зайнятості проведено правопросвітницький захід на тему: «Особливості трудових відносин під час дії воєнного стану та захист прав споживачів фінансових послуг».

Зокрема, присутнім роз'яснено положення Закону України №2136-IX «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» та Закону від 1 липня 2022 р. № 2352-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації

трудових відносин».

14 березня 2023 року в рамках Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» на базі КЗ «Черкаський геріатричний пансіонат Черкаської обласної ради» проведено правоосвітній захід на тему: «Особливості укладення договору оренди землі під час дії воєнного стану».

Того ж дня на базі бібліотеки-філії №7 для дорослих Черкаської міської ЦБС проведено правопросвітницький захід на тему: «Усиновлення, опіка та піклування над дітьми та особливості спадкування під час дії воєнного стану».

В ході зустрічі громадян ознайомлено із змінами в сфері земельного законодавства в Україні у зв'язку з введенням на території України воєнного стану.

15 березня 2023 року на базі Черкаської спеціалізованої школи № 3 проведено правоосвітній захід на тему: «Алгоритм дій особи постраждалої від домашнього насильства та відновне правосуддя».

На заході обговорили умови участі неповнолітніх у «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

28 березня 2023 року на базі Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова проведено правопросвітницький захід на тему: «Особисті майнові та немайнові права подружжя і соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям».

Студенти дізнались про шлюбний договір, а саме, які відносини він регулює щодо майна та дітей пари. Було висвітлено питання, хто має право на утримання другим із подружжя під час шлюбу та після його розірвання. Окремим пунктом лекції став режим окремого проживання - його суть та підстави встановлення, а також соціальна допомога для малозабезпечених сімей.

27 січня 2023 року на базі комунального некомерційного підприємства «Черкаський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни Черкаської обласної ради» проведено правоосвітній захід на тему: «Порядок отримання одноразової грошової допомоги у разі інвалідності або часткової втрати працездатності».

Того ж дня в рамках Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» на базі Вітівського старостинського округу Чигиринської міської ради проведено правоосвітній захід на тему: «Особливості земельних правовідносин під час війни». У ході заходу обговорили нововведення в

земельному законодавстві під час дії воєнного стану.

Захід 1.2.1 Забезпечення функціонування та розвиток довідково-інформаційної платформи правових консультацій “WikiLegalAid”.

Довідково-інформаційна платформа правових консультацій “WikiLegalAid” — це додатковий інструмент, що дає змогу спростити процес вирішення правових питань клієнтів, підвищити правову свідомість та освіченість населення.

Фахівці Черкаського місцевого центру беруть безпосередню участь у наповненні даної правової платформи та перевіряють відповідності чинному законодавству правових консультацій, розміщених на платформі.

Зокрема, протягом I кварталу 2023 року:

30.01.2023 року відредаговано статтю на тему: "Право на проживання у безпечних для життя та здоров'я будинках. Відселення з аварійних будинків"

24.02.2023 року відредаговано статтю на тему: "Звернення до третейського суду".

24.02.2023 року відредаговано статтю на тему: "Порядок пред'явлення позову про стягнення коштів випланих в рахунок завдатку. Правова позиція. Судова практика".

27.02.2023 року відредаговано статтю на тему: "Порядок оформлення права власності на земельну ділянку в порядку спадкування за законом та за заповітом".

22.03.2023 року відредаговано статтю на тему: “Державна реєстрація народження підкинутої, знайденої дитини”.

29.03.2023 року відредаговано статтю на тему: “Права і свободи громадян в умовах воєнного стану”.

29.03.2023 року відредаговано статтю на тему: “Виконання рішень стосовно іноземців та осіб без громадянства”.

Захід 1.2.2 Залучення волонтерів регіональними та місцевими центрами з надання БВПД до організації надання безоплатної правової допомоги.

Проект «Волонтер БПД» працює попри повномасштабну воєнну агресію росії проти нашої країни та масовий виїзд громадян за кордон. Станом на I квартал 2023 року дев'ятеро волонтерів, усвідомлюючи важливість своєї місії у складний для країни час, виконують поставлені завдання в рамках договорів про провадження волонтерської діяльності у сфері надання безоплатної правової допомоги.

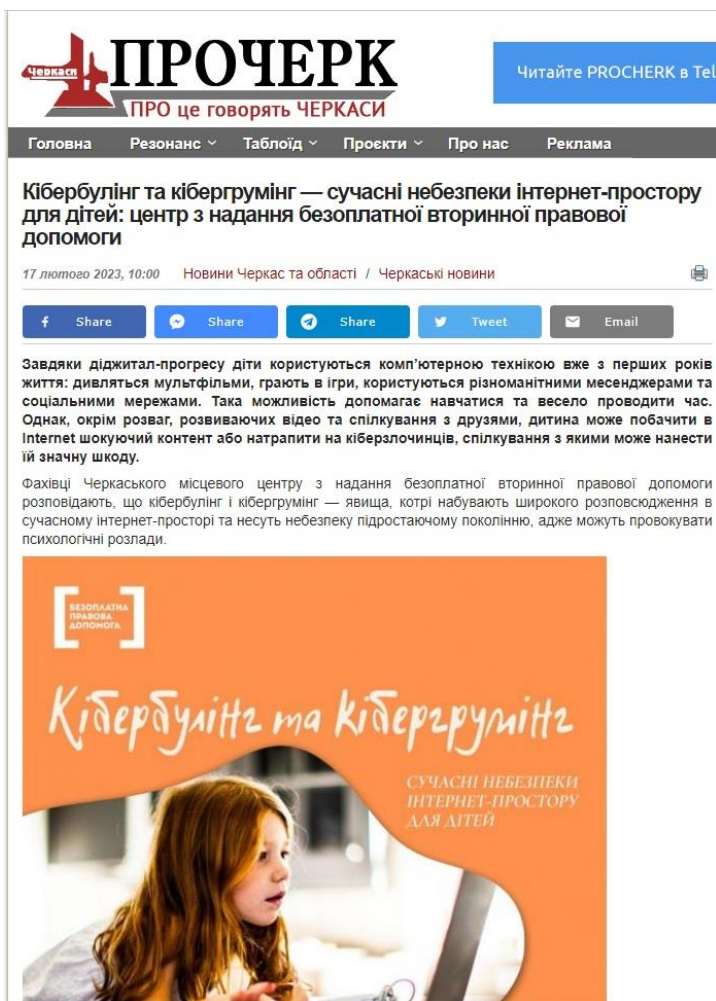

Протягом I кварталу 2023 року волонтери залучалися до інформування населення про систему безоплатної правової допомоги, створення інформаційних матеріалів для публікації на сайті системи БПД, організації правопросвітницьких заходів та перенаправляли громадян до бюро правової допомоги Центру.

Розділ II. Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги

[2.1] Підвищення рівня обізнаності людей про систему надання безоплатної правової допомоги

Захід 2.1.3 Висвітлення інформації про діяльність системи БПД на офіційних інформаційно-комунікативних ресурсах.

Черкаським місцевим центром забезпечується постійне висвітлення діяльності центру та бюро у засобах масової інформації, на сторінках партнерів у Facebook та на офіційних веб-сайтах органів державної влади та ОМС, установ та організацій, а також в ЗМІ.

Зокрема, публікації щодо актуальних правових питань розміщено в інтернет-ЗМІ «ПроЧерк», «Нова Доба», «mista.ua» та на сайті Східноєвропейського університету ім. Р. Аблязова.

8 лютого 2023 року працівницею Центру взято участь у ефірі радіо «РОСЬ» щодо допомоги військовослужбовцям.

Також публікації розповсюджуються в соціальній мережі Facebook на сторінці Центру та сторінках 20-ти популярних груп із загальною кількістю учасників **більше 175 тисяч** користувачів.

У вказаних публікаціях, окрім всього, також надається інформація про наявність довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid» та єдиного call-центру системи БПД, де можна дистанційно отримати відповідну правову консультацію.

Захід 2.1.4 Залучення представників громад (лідерів думок в громаді) до рекламування системи БПД.

Протягом I кварталу 2023 року постійно проводилась робота щодо залучення представників громад до рекламування системи БПД, зокрема, до співпраці з Центром залучено керівництво ГО «Центр психології «Сяючий шлях» та Регіонального координатора Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Захід 2.1.5 Організація виїздів до громадян, які потребують БПД та не мають можливості самотійно прибути до МЦ (адресна допомога).

З метою розширення доступності до безоплатної правової допомоги для вразливих категорій осіб, зокрема осіб з інвалідністю, людей похилого віку або з обмеженими фізичними можливостями, одиноких осіб, осіб, які перебувають в місцях несвободи, ветеранів війни, осіб, які постраждали від домашнього насильства за ознакою статі, дітей, внутрішньо переміщених осіб, осіб, які проживають або перебувають у віддалених

населених пунктах, у тому числі сільській місцевостях, віддалених районах міста, та які в силу різних причин чи обставин не мають можливості отримати таку допомогу, звернувшись безпосередньо до бюро місцевого центру, Черкаським місцевим центром утворено та забезпечено роботу постійних і тимчасових консультаційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги, що діють за графіком, визначеним місцевим центром або за потреби громадян.

Загалом, протягом IV кварталу 2022 року забезпечено роботу **37 консультаційних пунктів** доступу до безоплатної правової допомоги на базі: Центру надання адміністративних послуг м. Черкаси, філій ДУ «Центр пробації» в Черкаській області, ДУ «Черкаський слідчий ізолятор», Черкаського міського Центру зайнятості, територіального центру надання соціальних послуг міста Черкаси; КНП «Черкаський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни Черкаської обласної ради»; КЗ «Черкаський геріатричний пансіонат Черкаської обласної ради», секторі протидії домашньому насильству ЧРУП ГУП в Черкаській області, відділу соціального захисту Чигиринської міської ради, КЗ «Центр соціальних служб», відділу обслуговування громадян №11 (сервісний центр) Головного управління Пенсійного фонду України в Черкаській області, Красносільського, Вітівського старостинських округів Чигиринської ОТГ.

В ході роботи консультаційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги **92 особи** отримали консультації з різних правових питань.

Захід 2.3.1 Фізичний супровід (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення під час перебування в приміщеннях бюро правової допомоги.

З метою забезпечення рівних можливостей кожній людині реалізовувати свої права, отримувати правові послуги на рівні з іншими шляхом звернення до бюро правової допомоги, працівниками бюро у разі потреби постійно здійснюється фізичний супровід осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення для безперешкодного доступу до приміщень бюро, зручності та комфортності їх перебування та отримання інформації.

Також, біля входу в приміщення Черкаського та Чигиринського бюро правової допомоги розміщено кнопку виклику працівника.

Розділ III. Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів

[3.1] Підвищення ефективності системи надання безоплатної правової допомоги та сприяння ефективності інституцій, з якими вона взаємодіє

Захід 3.1.1. Удосконалення порядку подання звернень про надання БВПД та перевірки належності осіб до суб'єктів права на БВПД.

З метою своєчасної оптимізації чинного законодавства, враховуючи потреби суспільства, насамперед у частині конкретизації видів правових послуг та розширення переліку суб'єктів права на БВПД, а також спрощення доступу до отримання такої допомоги, директором місцевого центру постійно досліджуються проблемні питання, які виникають в процесі надання безоплатної правової допомоги.

Захід 3.1.2. Проведення заходів, спільних навчань адвокатів/працівників системи БПД та працівників

партнерських інституцій, робота яких пов'язана з наданням правової допомоги.

25 січня 2023 року на базі Черкаського РВ №1 філії ДУ «Центр пробації» проведено правоосвітній захід на тему: «Основні аспекти

надання безоплатної правової допомоги суб'єктам пробації».

27 лютого 2023 року на базі Черкаського РС № 4 філії ДУ «Центр пробації» проведено правоосвітній захід на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх в період війни».

На заході обговорили умови участі неповнолітніх у «Програма

відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

Захід 3.1.4. Поширення про можливість використання альтернативних способів врегулювання спорів за допомогою медіації.

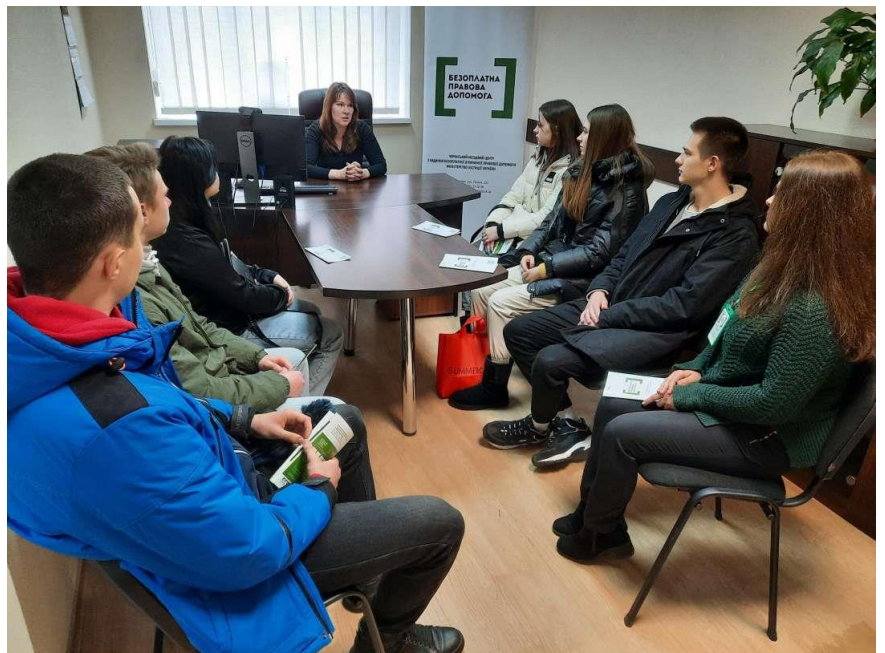
Медіація — це один із видів альтернативного врегулювання спорів. За допомогою цієї процедури можна владнати конфлікт без звернення до формальної системи судочинства. Зокрема, система надання БПД почала розвивати доступ до медіації у кримінальному процесі, реалізуючи пілотний проєкт «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення». Так, з метою збільшення поінформованості населення стосовно можливості використання альтернативних способів регулювання спорів за допомогою медіації, проведені правопросвітницькі заходи.

13 січня 2023 року для студентів Черкаського державного технологічного університету проведено правопросвітницький захід на тему: “Система безоплатної правової допомоги в Україні та медіація як альтернативний метод вирішення спору”

30 січня 2023 року для членів громадської організації “Ліга студентів асоціації правників України” проведено правопросвітницький захід на тему: “Система безоплатної правової допомоги в Україні та медіація як спосіб врегулювання конфліктів і відновне правосуддя”.

01 лютого 2023 року на базі ДУ “Черкаський слідчий ізолятор” проведено правопросвітницький захід на тему: «Медіація як спосіб врегулювання конфліктів».

Захід 3.1.5. Підготовка інформації щодо кращих практик захисту та типових звернень громадян.

Протягом звітного періоду підготовлено **три** кращі практики захисту громадян, які звернулись до Черкаського місцевого центру з метою отримання БВПД. Адвокатами системи БВПД підготовлені заяви про встановлення факту та заява про стягнення майнової і моральної шкоди, завданої злочином.

3.3.1 Аналіз проблемних питань вжиття заходів щодо їх вирішення.

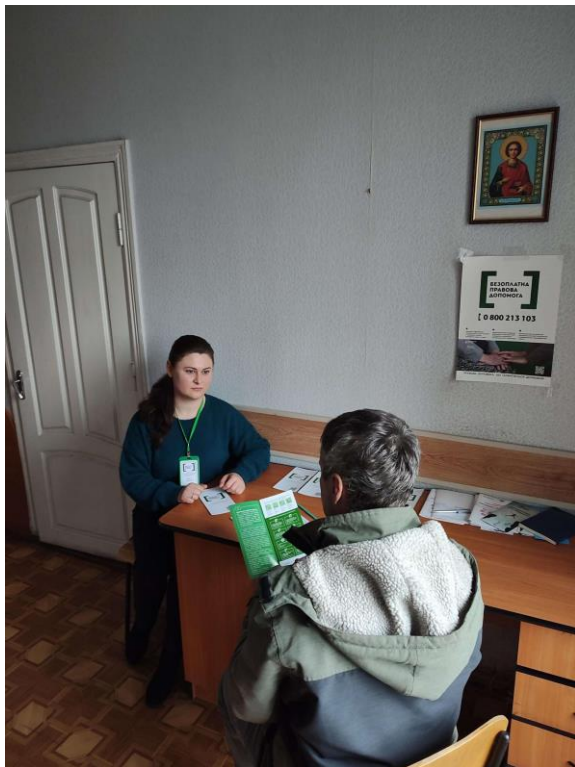
Протягом звітного періоду проводився аналіз та узагальнення проблемних питань, що виникали під час роботи, обмін позитивним досвідом та підвищення рівня професіоналізму працівників та адвокатів місцевого центру.

Розділ IV. Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)

[4.1] Забезпечення раннього доступу до БВПД особам на етапі затримання, досудового розслідування, під час судового процесу та здійснення ефективного захисту їх прав.

Захід 4.3.1.1. Проведення правопросвітницьких заходів для осіб звільнених від відбування покарання та осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, а також інших осіб, які потребують соціальної адаптації.

З метою профілактики повторних правопорушень та підвищення правової культури осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням та таких, яким призначено покарання у виді громадських і суспільно корисних робіт, штрафи, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю тощо, проводяться правопросвітницькі заходи.

Зокрема, **18 січня 2023 року** на базі Придніпровського РВ філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області проведено захід на тему: «Система безоплатної правової допомоги в Україні та ст. 40 ККУ». Присутнім додатково роз'яснено про порядок отримання первинної і вторинної правової допомоги.

25 січня 2023 року на базі Черкаського районного відділу №1 ДУ «Центр пробації» в Черкаській області проведено захід на тему: «Основні аспекти надання безоплатної правової допомоги суб'єктам пробації».

07 лютого 2023 року на базі Соснівський РВ філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області проведено захід на тему: «Роз'яснення основних аспектів права на безоплатну правову допомогу».

14 березня 2023 року на базі Черкаського районного відділу №1 ДУ «Центр пробації» в

Черкаській області проведено захід на тему: «Запобігання злочинності та стаття 40 ККУ».

23 березня 2023 року на базі Черкаського РС № 4 філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області проведено

захід на тему: «Запобігання та протидія дискримінації за расовою ознакою».

Захід 4.3.1.2. Поширення інформаційних матеріалів, щодо прав та соціальних гарантій суб'єктів пробації, осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, а також інших осіб, які потребують соціальної адаптації.

Місцевим центром постійно проводиться робота по розповсюдженню рекламних матеріалів серед громадян, органів державної влади, місцевого самоврядування та громадських організацій щодо роботи центру та бюро, а також щодо можливості отримання безоплатної правової допомоги під час проведення правопросвітницьких заходів.